

تعریف بیماری

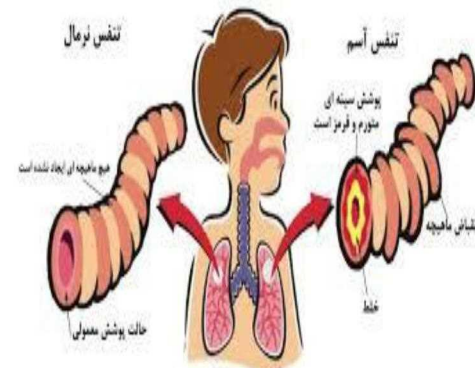
آسم بیماری التهابی مزمن و غیرواگیر ریه است. منظور از مزمن این است که بیماری همیشه وجود دارد: حتی زمانی که بیمار مبتلا به آسم احساس ناخوشی ندارد. در این بیماری، به دنبال واکنشی که راه های هوایی به عوامل محرک و حساسیت زان نشان می دهند، وقایع زیررخ می دهد:

۱- پوشش داخلی راه های هوایی، متورم و ملتهب می شود.

۲- ترشحات راههای هوایی (موکوس) زیاد می شود.

۳- عضلات اطراف راههای هوایی منقبض می شود.

این سه عامل، موجب انسداد راههای هوایی می شوند و در نتیجه، هوای کمتری عبور می کند. در ادامه با سخت تر شدن عمل تنفس، علائم آسم به صورت سرفه، خس خس سینه و تنگی نفس بروز می کند.

واحد آموزش سلامت همگانی

علل آسم:

۱- سابقه خانوادگی به بیماری آسم یا یکی از بیماریهای آلرژیک

۲- گرده های گل و گیاه و عوامل حساسیت زای حیوانات (پر، مو یا پوست)

۳- هیره یا مایت موجود در گرد و خاک خانه ها و آلودگی هوا

۴- دودسیگار و سایر مواد دخانی مانند قلیان و پیپ

۵- تغییرات آب و هوا بخصوص آب و هوای سرد و خشک

۶- بوهای تند (مانند رایحه عطر و ادکلن و لاک ناخن)

۷- آلاینده های شیمیایی مانند شوینده ها و حشره کش ها

۸- تغییرات هیجانی شدید (مانند خنده و گریه شدید، غم و شادی مفرط، استرس)

۹- عفونتهای ویروسی (سرماخوردگی و آنفلوآنزا)

۱۰- ورزش و فعالیت فیزیکی شدید

۱۱- داروهای مانند اسپرین و برخی مسکن ها

۱۲- مواد افزودنی غذاها و حساسیت های غذایی: به ویژه در کودکان

۱۳- عدم تغذیه با شیر مادر

۱۴- کمبود ویتامین دی

۱۵- چاقی

بیمارستان امام خمینی (ره) دهدشت

علائم آسم:

۱- سرفه: سرفه بیماران مبتلا به آسم معمولا در اواخر شب و اوایل صبح تشدید می شود و خواب آنها را مختل می کند.

۲- خس خس: نوعی صدای زیر است که هنگام تنفس (معمولا بازدم) شنیده می شود.

۳- تنگی نفس: در تنفس طبیعی، عمل دم و بازدم به راحتی و بدون احساس فشار یا کمبود هوا صورت می گیرد ولی اگر بیمار دچار اختلال تنفسی به صورت تنگی نفس شود، باید به آن به عنوان یکی از علائم هشدار دهنده توجه کرد و به پزشک مراجعه کرد.

البته همه بیماران علائم بالا را بطور کامل ندارند و شدت و میزان این علائم نیز در حالت های مختلف بیماری یک بیمار (به ویژه در هنگام حمله آسم) متفاوت است.

حمله آسم :

وقتی شدت علائم آسم از حد معمول بیشتر شود، به آن حمله آسم اطلاق می شود. علائم حمله آسم عبارتند از:

۱- تنگی نفس شدید و تنفس سطحی و سریع

۲- عرق سرد

۳- استفاده از عضلات تنفسی فرعی که نشانه آن کشیده شدن پوست قفسه سینه و عضلات بین دنده ای به درون قفسه سینه است .

۴- افت سطح هوشیاری

چگونه آسم در خانه را کنترل کنیم :

- ۱- از نگهداری حیوان خانگی در منزل اجتناب کنید .
- ۲- خودتان را از مواجهه با گل و گیاه و گرده ها دور نگه دارید .
- ۳- از قلیان و سیگار کشیدن پرهیزید و نگذارید کسی در حوالی شما قلیان یا سیگار بکشد.
- ۴- هنگام نظافت منزل در و پنجره ها را باز کنید .
- ۵- با شستشوی مرتب لوازم خوانه از شرمایت ها در امان باشید .
- ۶- در هوای آلوده حتی المقدور از منزل خارج نشوید

هنگام حمله آسم چه کار کنیم ؟

- ۱- **بنشینید :** آرامش خود را حفظ کنید و از دراز کشیدن خودداری کنید .
- ۲- **اسپری بزئید :** هر ۲۰ دقیقه ، ۴ تا ۸ پاف اسپری سالبوتامول بزئید تا وضعیت تنفس نان بهتر شود . این کار را می توانید تا سه مرتبه تکرار کنید .

۳- اگر بعد از ۳ مرتبه استفاده متناوب از اسپری

بهبودی در تنفس نان ایجاد نشد . با اورژانس

تماس بگیرید یا به پزشک مراجعه کنید .

آسم و ورزش

بیمار مبتلا به آسم قادر به انجام تمام ورزشها هستند ، البته در صورتی که بیماری آسم تحت کنترل باشد . بیمار مبتلا به آسم از ورزش کردن در هوای سرد و خشک به دلیل تشدید یا عود بیماری بایستی خودداری کند .

بهترین ورزشها برای بیمار مبتلا به آسم :

پیاده روی / شنا و دوچرخه سواری است .

در هر صورت باید توجه داشت که فعالیت بدنی و ورزش در بعضی از افراد می تواند باعث شروع حمله آسم شود . لذا این بیماران ، بخصوص در هوای سرد و خشک ، باید قبل از شروع ورزش ، چند دقیقه بدن خود را با نرمشهای سبک گرم کنند و در صورتی که هنگام ورزش دچار علائم بیماری می شوند ، باید نیم ساعت قبل از شروع ورزش ، اسپری را که پزشک تجویز کرده مصرف کنند .

بیمارستان امام خمینی دهدشت

راهنمای خود مراقبتی در آسم

واحد آموزش به بیمار و سلامت همگانی

با آرزوی سلامتی

تهیه کننده : علی اکبر اکبرپور

سوپروایزر آموزش سلامت